

ای خوشا روزی که ما معشوق را مهمان کنیم!

مشهدی ها با هرچه در توان دارند، میزبانی از زائران امام رضا^(ع) را آغاز کرده اند

گزارش
روز

پرواز
روز

برای مشهدی ها افتخار پوشیدن لباس خدمت حرم امام رضا(ع)، سعادت بزرگی است. لطفی دارد که فقط همان خادمان، طعمش را چشیده اند. اما محبت امام هشتم(ع) محدود به صحن و ضریح نیست؛ امام فرصتی داده اند که دیگران هم به زائرانشان خدمت کنند. همشهریانی که شرایط خدمت در حرم مطهر را ندارند، زائران آقا را در خانه هایشان تکریم می کنند. آنان را دعوت می کنند روی فرش خانه شان، می پزند، می چینند و دورشان می گردند تا زائر حضرت رضا(ع) آواره ننماید. گاهی نه فقط روزهای دهه آخر صفر، بلکه همه روزهای سال را برای دیدن زائر انتظار می کشند. این روزها لذت بخش ترین و شیرین ترین دقایق است برای میزبانان زائران امام رضا(ع). بنادارند سنت میهمان نوازی زائران اربعین کربلا را در شهر مشهد اجرا کنند که یعنی ما هم میزبانی بلدیم و آداب عشق اهل بیت(ع) را می دانیم. چند روز انتهای ماه صفر، مساجد، مدارس، خانه ها و مراکز بسیاری آماده میزبانی هستند و این میزبانی هر سال پر شورتر می شود؛ البته هر کدام به اندازه توانشان، تا که قبول افتد و که در نظر آید.

۶۶ علما: بانک اطلاعاتی خانه های اسکان زائر هرسال و مدام در حال تغییر است. پارسال ۹۵ خانه داشتیم اما امسال عدد را نمی دانم. از یک اتاق در یک خانه برای اسکان داریم تا دفتر کار و ویلای شخصی

میزبانی؛ سوغات سفر اربعین

رضا علیزاده با ۳۸ سالی که از خدا عمر گرفته، بخشی از خاطرات مهم زندگی اش، سفرهای سالانه ای بوده است که زائر پیاده حرم امام حسین^(ع) می شد و از آن زیارت ها همراه مهر و تسبیح، رسم اهالی آنجا را هم سوغات آورد؛ «من چند سال اربعین، کربلا بودم. دیدم که مردم آنجا چطور از زائران با جان و دل پذیرایی می کنند. از پارسال تصمیم گرفتم من هم همان طور میزبانی کنم؛ دست کم به شکرانه همسایگی امام رضا^(ع). می خواستم در حد توانم به زائران خدمت کنم؛ برای همین طبقه ای از خانه کوچکم را به آن ها دادم». بعد از آنکه وارد این مسیر شد، با ستاد مردمی اسکان زائران هم آشنا شد و در واقع به سامان دهی رسید. حالا مداوم همکاری می کند.

● الگویی از مشهد برای کل کشور
به گفته خودش، خانه اش با حرم مطهر ۴٫۵ کیلومتر فاصله دارد. یعنی همان جایی که زائران بابای پیاده خودشان را به آسانی به حرم می رسانند. علیزاده از استقبال مردم شهرهای دیگر می گوید: «مهمانانی داشتیم که وقتی آمدند مشهد، از این شیوه میزبانی خوششان آمد و بعد اعلام کردند که حاضرند در شهر خودشان، خانه شان را به مسافران کم بضاعت بدهند؛ از شیراز، اصفهان، قم، رامسر و حتی جزیره هرمز افرادی را می شناسم که همین کار را می کنند». خودش را یک کارگر ساده ساختمان معرفی می کند که تنها داری اش، همان خانه نقلی است و آن را تقدیم زائران امام رضا^(ع) کرده است؛ «در این مدت مهمانان زیادی داشتیم؛ مثلاً یک خانواده که برای جراحی قلب یکی از اعضایشان آمده بودند و یک هفته ماندند، به هر حال نمی گذارم خانه خالی باشد. در روزهای دیگر هم دنبال زائر می گردم. می روم حرم و هرچه مسافر بی جا و مکان ببینم، می آورم خانه. عید نوروز دقیقاً همین طور بود. در آن هوای سرد وقتی دیدم زائران در باغچه و خیابان فرش انداخته اند، رفتم سراغ فامیل و آشنا. غیر از خانه خودم، یک اتاق از خانه دایی و خاله ام را زائر بردم. دلم می خواهد خانه همه مشهدی ها برای زائران آماده باشد».

علیزاده در پاسخ به این سؤال که چرا به جای اسکان زائران، خانه اش را در طول سال برای کسب درآمد اجاره نمی دهد، با کلامی که از دل برمی آید، می گوید: «باورم چیز دیگری است. هرگاه مشکل مالی داشتم، حل شده است؛ از همان جایی که می گویند در غیب. این کارها بازندگی عادی قابل مقایسه نیست. همین که در زندگی و در کنار خانواده آسایش و آرامش داشته باشم، کافی است. این خانه که چیزی نیست، ما هرچه داریم از اهل بیت^(ع) است.»

دعوت کردن زائران از کنار خیابان

صحبت از خدمت که به میان می آید، با خودمان می گوئیم «کاش من هم خانه ای داشتم که برای اسکان زائران می بخشیدم!» در صورتی که بخشیدن مکانی برای ساعتی استراحت، گاهی به اندازه چند متر و یک سقف است. بیشتر از خانه بزرگ، یک دل بزرگ می خواهد و یک اراده؛ مانند کاری که حسین قدیمی شصت و هشت ساله برای زائران آقا می کند. او دو سال است بخشی از پارکینگ خانه اش را که چهل و چندمتری می شود، مسقف کرده و یک سرویس بهداشتی کنارش ساخته است تا زائران را پناه بدهد. شروع پیوستنش برای اسکان زائران، خودجوش بوده است؛ می فتم حرم و می دیدم که زائران روی زمین و کنار خیابان و بولوار خوابیده اند؛ ناراحت می شدم. باینکه خانه ام کوی امیر است و از حرم دور، اما همان زائران را دعوت می کردم به خانه ام. کم کم با ستاد اسکان زائران آشنا شدم و حالا بان ها هم همکاری می کنم.

همان فضای خانه راتا به حال به دو تاپانزده زائر اسکان داده است و این روزها هم میزبان یک خانواده شش نفره اهوازی است که زائر اولی هستند؛ «برایم فرقی نمی کند چند نفر باشند؛ همه ایام سال می روم حرم و هر مسافری باشد، می آورم. برای روزهای آخر صفر، یک خانواده اهل بندرعباس خانه ام را رزرو کرده اند. دوست دارم خانه همیشه پر باشد».

در مقابل خدمتی که به زائران می کند، تنها منتظر لطف پروردگار است: «همه این مدت اگر کاری کرده ام، برای رضای خدا بوده است. به خدا توکل کرده ام و اگر توانی باشد، عرضش را خودش می دهد. من فقط آنچه خداوند عنایت کرده، در اختیار زائران قرار می دهم».

شروع خدمت، از مسیر زائران پیاده

«از چهارده سال پیش شروع کردم. با شوهرم سه یا چهار کتارتن آب میوه می خریدیم و در مسیر جاده قوچان بین زائران تقسیم می کردیم. اما چون ازدحام می شد، سال بعد که رفتیم، نی ها را به آب میوه ها چسب زدیم که گم نشود و یک کیک کوچک هم اضافه کردیم. در واقع از همان جا راه خدمت را پیدا کردیم. بعد وقتی فهمیدیم زائران پیاده مکانی برای استراحت ندارند، می آوردیمشان خانه پدرم؛ یک خانه ویلایی در منطقه امامت. توی حیاط غذا می پختیم و همان جا توزیع می کردیم.»

پروین سیفی که اکنون مدیر موبک عاشقان امام هشتم^(ع) است، به همراه همسر و اعضای خانواده اش سال هاست خدمت به زائران پیاده امام رضا^(ع) را برعهده گرفته اند، بدون هیچ حامی مالی یا وابستگی به سازمانی. آن ها از حدود هشت سال پیش خدمت را در روزهای ولادت و شهادت امام هشتم^(ع) ادامه می دهند. او می گوید: «سه شبانه روز پایان ماه صفر به زائران مهمان خود، سه وعده غذا می دهیم؛ اسکان رایگان و خدماتی از این قبیل».

موبک آنان مکان مشخصی ندارد و هرسال محلی را برای اسکان تجهیز می کنند. امسال مدرسه حاتمی مخصوص خانم ها و مدرسه پارسا در بولوار فرامرز عباسی مخصوص اسکان آقایان است. تعدادی هم خادم دارند که با موتورسیکلت در شهر و اطراف حرم می گردند و زائران بی بضاعت را برای آوردن به مدارس هدایت می کنند. سیفی امیدوار است امسال عدد زائران به هزار نفر برسد: «برای پذیرایی از مهمانان آماده هستیم. در همه این سال ها هیچگاه دست از خدمت نکشیدیم، حتی در ایام کرونا هم موبک داشتیم. حالا یک هیئت صاحب الزمان^(ع) داریم و موبکی به نام عاشقان امام هشتم^(ع) که برای زائران پیاده تلاش می کنیم». همسر خانم سیفی، گروه دیگری را هدایت می کند. از آنجا که محل کارش در مسیر جاده فریمان است، همان جا چند سوله برپا و جای خوابی برای زائران پیاده فراهم کرده اند. او ادامه می دهد: «همسر و عده ای خادم همراهش، دهه آخر صفر را برای حدود ۳ هزار نفر زائر پیاده، مکانی برای خوابیدن فراهم می کنند». همه این ها را تعریف می کند اما در نهایت وقتی قرار است از علت این همه خدمت بگوید، احساسش در کلام نمی گنجد: «هرچه هست، پای شوق درمیان است. وقتی زائری را می بینیم که آسوده شده و استراحت می کند، تمام خستگی از تنمان بیرون می رود. دیدن همان زائران و حس و حال خوبشان برای ما کافی است که دستمزد خود را از این ایام و صاحبش بگیریم».

از یک اتاق تا ویلای شخصی

چندان اهمیتی ندارد که چه می کرده و چه شغلی داشته است. مهم این است که نقطه عطف زندگی اش، سال ۱۳۹۸ است که سروسامان دادن به زائران حضرت رضا^(ع) را آغاز کرده است. برای او و ستاد زیرمجموعه اش، مهمان نوازی از زائران، همه ایام سال واجب است؛ چه برسد به روزهای آخر صفر. جواد علما، مدیر کانون خادمین امام رئوف^(ع)، از تشکیل ستاد مردمی اسکان زائران می گوید که کار خدمت به عزاداران امام را جدی تر در پیش گرفته است: «از زمان شروع خدمت تا امروز از مرز ۴ هزار نفر شب اسکان رایگان در منازل شخصی عبور کرده ایم. تخصص ما اسکان رایگان در منازل است و تفاوتمان با دیگر گروه ها این است که در همه ایام سال فعالیت می کنیم. امسال با چهار شکل دیگر شامل هیئت و کانون فرهنگی، یک ستاد اسکان مردمی صلواتی راه اندازی کرده ایم و حوزه کاری ما مان مدرسه، مسجد، حسینیه و منازل است. دامنه خدمت ما به زائران، شامل ایاب و ذهاب، تغذیه و اسکان است اما خدمات جانبی دیگری همچون خدمات پزشکی و مشاوره را هم در دستور کار قرار داده ایم».

آن قدر با علاقه خدمت می کنند که هیچ کدام از زوایای خدمت را از قلم نینداخته اند؛ امسال در کار خود خانواده محوری را تقویت کرده ایم. یعنی اعضای ستاد اغلب اعضای یک خانواده هستند؛ مثلاً مسئول ایاب و ذهاب را یک زوج گذاشته ایم یا بخش دیگری را به یک مادر و دختر سپرده ایم. همین طور طرحی را شروع کردیم به نام «سفیر مهربانی»؛ به معنی اینکه هر که پوستر ما را می بیند، تعهد می کند خدمت به زائران حضرت رضا^(ع) را به هشت نفر دیگر اطلاع رسانی کند. همین می شود که به تدریج همه، ما را می شناسند».

اسکان رایگان زائران در طول سال

علما و همکارانش موضوع ملی کردن خدمت به زائران حضرت را جدی گرفته اند. خودش می گوید: برخی افراد که در شهرهای دیگر زندگی می کنند، در مشهد خانه دارند که برای ایام قامت خود نگه داشته اند و در واقع در روزهای عادی در خانه بسته است. با تبلیغات و اطلاع رسانی به آن ها، اکنون تعدادی از آن ها کلید خانه خود را در اختیار ما گذاشته اند و ما در طول سال، زائران را در آنجا رایگان اسکان می دهیم. حتی در اختیار گذاشتن یک خانه هم کمک زیادی به ما می کند. آن ها همچنان که روی اطلاع رسانی بر جنبه های دیگر خدمت به زائران فعالیت می کنند، کار اسکان را به طور جدی دنبال می کنند؛ بانک اطلاعاتی خانه های اسکان زائر هرسال و مدام در حال تغییر است. پارسال ۹۵ خانه داشتیم اما امسال عدد را نمی دانم. از یک اتاق در یک خانه برای اسکان داریم تا دفتر کار و ویلای شخصی. ویلاهایی داریم که در مسیر جاده قوچان در اختیار ما گذاشته اند و زائران پیاده را شب ها آنجا اسکان می دهیم. تأمین خورد و خوراکشان هم با خودمان است. شب می خوابند و صبح باز به پیاده روی ادامه می دهند. ما از همه مناطق شهر، خانه برای اسکان داریم. زائرانی را که خود را دارند، به مناطق دورتر می فرستیم. بعضی ها حتی خانه خودشان را خالی می کنند و در این چند روز می روند خانه قوم و خویش تا زائر بی جا و مکان نماند. خیلی ها آن ها و ستادشان را از روی تبلیغات در فضای مجازی شناخته اند و هرسال برای دهه آخر صفر به آن ها رنگ می زنند و خانه می گیرند؛ اگر چه به گفته علما، اولویت اسکان با زیارت اولی ها و نیازمندان است، این قاعده استثنا هم دارد؛ بنا نداریم زائران آقا را از هم جدا کنیم. پیاده روی اربعین، ممیزی ندارد که ما اینجا داشته باشیم، پس هر چند که می گوئیم اولویت با چه کسانی است، همه تلاشمان را می کنیم که زائری در خیابان نماند. او و همکارانش همه توانشان را گذاشته اند تا همه شهر را مانند کربلا محل پذیرایی از مهمانان امام رضا^(ع) کنند، جوری که همه، خدمت به امام را وظیفه خود بدانند؛ به ویژه در دهه آخر صفر؛ پارسال یک خانواده از انتهای بولوار اندیشه برای سی نفر صحنه فرنی پخته بودند، همان را گرفتیم و بین زائران ساکن در خانه های منطقه چهنو تقسیم کردیم. خیلی ها مکانی برای اسکان ندارند اما برای توزیع غذا نذر می کنند.